

Risicobeheer in KBR op basis van een systemische benadering verankerd in een uniek en sterk intern noodplan (INP)

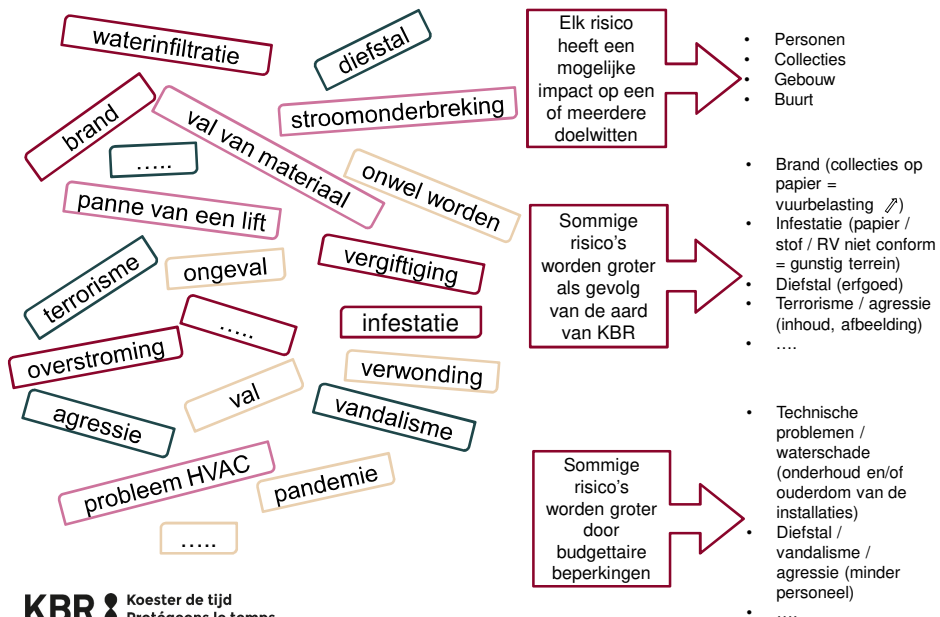
KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

Ing. Jacqueline Lambert
Preventieadviseur
Hoofd IDPB

jacqueline.lambert@kbr.be

Chairman CERL's Security Working Group

Met welke risico's wordt een instelling als KBR geconfronteerd?

Pleidooi voor een uniek plan via een systemische benadering

Waarom?

Soortgelijke doelstellingen

- Maximale bescherming via optimale preventie
- Vermogen om het hoofd te bieden aan onberekenbare en onvoorziene omstandigheden: van klein incident over schadegeval tot ramp

Soortgelijke behoeften

- Betrouwbare documentatie
- Technische installaties / inrichtingen
- Specifieke actoren / teams
- Specifiek materieel
- Specifieke ruimten
- Aansluiting en deelname van het personeel onder wie de HL

Soortgelijke benadering

Dynamisch risicobeheer dankzij de kennis van zowel de omgeving (incl. de middelen die ter beschikking staan) als de menselijke factor

Vele links / wisselwerking

Voorbeeld: orde → noodzakelijk om garanties te bieden voor:

- ✓ evacuatie
- ✓ redding
- ✓ netheid → gezondheid / geen infestatie
- ✓ opsporen van onregelmatigheden in de collecties

Allemaal argumenten die pleiten voor een uniek plan dat wordt benaderd door middel van een brede visie om een coherente benadering te garanderen voor alle soorten risico's

Vereisten & basisbehoeften

Preventie-maatregelen

Het vermogen ontwikkelen om te handelen en te reageren

Pleidooi voor een uniek plan via een systemische benadering

Voordelen

Optimalisatie van de middelen

- ✓ Materieel
- ✓ Personeel

Optimalisatie van de procedures

- ✓ Betere overeenstemming
- ✓ Betere risicoperceptie met vermindering van het risico dat men reageert op een risico door een ander risico te creëren

Grotere aansluiting en waakzaamheid

- ✓ Door wederzijds begrip en respect
- ✓ Door de voorbeeldrol van deze benadering

Grotere impact van opleidingen

- ✓ Door de multidisciplinaire benadering
- ✓ Door de rechtstreekse band met de core business

Vlottere updates

- ✓ Unieke documenten volgens thema
- ✓ Eenheid van taal

Natuurlijke optie: het INP

Voordelen, doel, context

Voordelen

- ✓ Wetgevende ondersteuning
- ✓ Grote betrokkenheid van de IDPB, met de meerwaarde van deze dienst op het vlak van risicobeheer (kernactiviteit van deze dienst)
- ✓ Laat toe gebruik te maken van de onafhankelijkheid van de PA en van de steun van de externe controle (controleur Welzijn (FOD Werkgelegenheid), brandweer ...)

Doel

- ✓ Het is een "tool" die wordt ontwikkeld buiten een context van crisis, met als doel op efficiënte wijze het hoofd te kunnen bieden aan eender welke (grote of kleine) crisis, waardoor de schade kan worden beperkt en de activiteiten zo snel mogelijk kunnen worden hervat.
- ✓ Het niet moeten activeren → sensibiliseren voor preventie op alle niveaus (al was het maar tussen de regels)

Context

- ✓ Wetgevend (voor allen) → enkele bakens (niet exhaustief): FOD Werkgelegenheid • FOD Binnenlandse Zaken •
 - ARAB art. 52 → eerste veiligheidsmaatregelen inzake brandbestrijding op openbare plaatsen als gevolg van de brand in de Innovation (mei 1967)
 - Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers → dynamisch risicobeheer
 - KB 27/03/1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk → het interne noodplan (INP) wordt er beschreven als een volwaardig onderdeel van een dynamisch systeem van risicobeheer
 - KB van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen → nadere beschrijving van de rol van het INP in het geheel van de multidisciplinaire interventies die worden gevoerd in geval van noodsituatie (de verschillende plannen op gemeentelijk, provinciaal, federaal niveau)

Natuurlijke optie: het INP

Context, waarborg voor succes

Context (vervolg)

- ✓ Wetgevend (voor allen) (vervolg) → enkele bakens (niet exhaustief):
 - KB van 28/03/2014 betreffende de brandpreventie op de arbeidsplaatsen → de banden worden aangehaald en de aard van dynamisch beheer van het brandrisico wordt geïntensiveerd
- ✓ Sectoraal →
 - Bijzondere risico's in verband met de sector (Seveso ...)
 - Bijzondere regelgeving (scholen, rusthuizen ...)
 - ...
- ✓ Individueel →
 - Gebouw, omgeving, inplanting
 - Personeel, mogelijk netwerk
 - Financiële middelen, materiële middelen

- Voorwaarden opgelegd door diensten voor brandbestrijding
- Voorwaarden opgelegd voor de milieuvergunning
- Voorwaarden opgelegd door verzekeringsmaatschappijen (indien toepasselijk)
- ...

Waarborg voor succes

- ✓ Systemische benadering
 - Brede visie
 - Rekening houden met interacties
- ✓ Verbinding → vereist de betrokkenheid van iedereen, begrip en aanvaarding van maatregelen, permanente vorming
- ✓ Dynamische benadering → continue evaluatie en regelmatige updates om te optimaliseren en bij te blijven bij de realiteit die voortdurend evolueert

Geen salamitactiek!

In de praktijk in KBR

De basis: het INP

INP KBR = 33 fiches met beleid van updates (1ste "volledige" versie dateert van 2012)
→ Specifieke groepen van werknemers
→ Specifieke groepen van actoren die een rol spelen in het beheer van crisissen

Belangrijke actualisering in uitvoering

denomination	dernière version	sont concernés
PIU-01 Règles essentielles	9 05/2021	Tous les personnels
PIU-02 Consignes incendie le 800?	7 05/2021	BI et non BI
PIU-03 Consignes journalier	4 05/2021	les concierges
PIU-04 Consignes situations particulières	4 05/2021	
PIU-05 Consignes évacuation	5 05/2021	
PIU-06 Dispatching journalier et situations particulières	4 06/2021	les occupants du dispatching
PIU-07 Dispatching journalier et situations particulières	4 06/2021	
PIU-08 Dispatching évacuation	6 06/2021	
PIU-09 Gardiens journalier	6 06/2021	les gardiens
PIU-10 Gardiens situations particulières	6 06/2021	le personnel de la salle Gutenberg
PIU-11 Gardiens évacuation	6 06/2021	le groupe alerte
PIU-12 Gutenberg journalier et situations particulières	5 06/2021	facility
PIU-13 Gutenberg journalier et situations particulières	5 06/2021	les membres de l'EPI lutte incendie
PIU-14 Gutenberg évacuation	7 06/2021	les membres de l'EPI premiers soins
PIU-15 Groupe alerte journalier et phase alerte	7 06/2021	les membres de l'EIC
PIU-16 Groupe alerte phase alarme (= évacuation)	5 06/2021	l'équipe de recensement
PIU-17 Facility support	1 06/2021	le personnel d'entretien
PIU-18 EPI lutte incendie hors évacuation	6 19/08/2020	Equipe issue 2 bd de l'Empereur & pers. bloc B
PIU-19 EPI lutte incendie évacuation	7 19/08/2020	BI
PIU-20 EPI premiers soins hors évacuation	5 19/08/2020	les personnels fréquentant les magasins
PIU-21 EPI premiers soins évacuation	7 19/08/2020	les personnels des salles de lectures, BI
PIU-22 EIC - équipe d'intervention pour les collections	2 06/2021	accueil et gardiens
PIU-23 Recensement	11 05/2021	organisateur - services audiovisuels
PIU-24 Personnel d'entretien évac	2 06/2021	organisateur et events
PIU-25 Equipe issue 2 bd de l'Empereur & Equipe issue (pers. bloc B) 4 bd de l'Empereur	2 06/2021	nettoyage
PIU-26 LUT	1 15/10/2017	le comité de crise

Beleid van updates → rekening houden met:
• De evolutie van de instelling, de samenleving, de omgeving
• De beschikbare middelen

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

In de praktijk in KBR

De basis: het INP
Globale benadering

Maakt risicobeheer mogelijk: incident/ongeval van personen, brand, overstroming, infestatie, vandalisme, diefstal, bomalarm, terroristische aanval ...

Instructies voor 4 luiken

Risicopreventie

- ✓ Instelling / discipline
- ✓ Permanente waakzaamheid, onregelmatigheden / bijna-incidenten melden
- ✓ Specifieke procedures: vuurvergunning ...

Onderhoud van het vermogen om te handelen → wekerende acties (in functie: dagelijks, wekelijks ...)

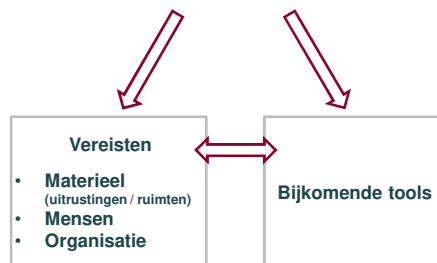
- ✓ Voorbereiding van inrichtingen
- ✓ Verificatie van de aanwezigheid en de staat van divers materieel
- ✓ Briefings
- ✓ Opleidingen

Directe actie / direct antwoord

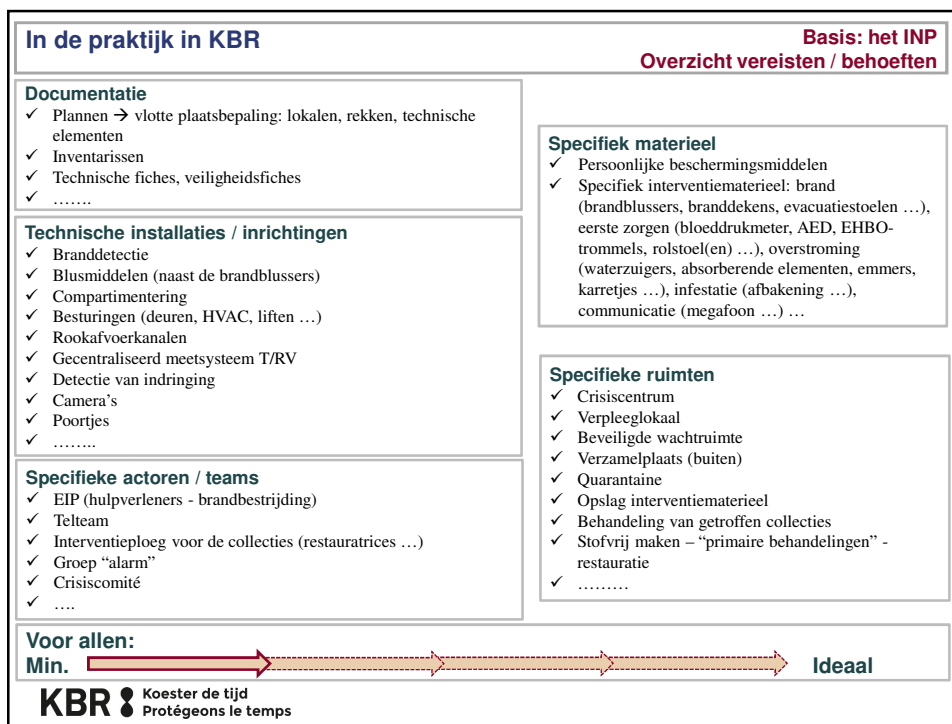
"Terug naar normale situatie" / behandelingen

Graad van vervulling:

- ✓ variabel in functie van de risico's
- ✓ evolueert positief door de tijd

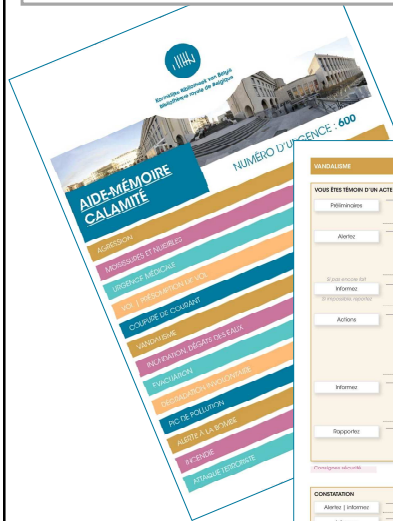

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

In de praktijk in KBR

Bijkomende tools: Hulp bij de actie (eerstelijns tools)

Per type probleem:
 ✓ 13 rubrieken
 ✓ Wie? Wat? Praktische info - tools
 ✓ Max. 1 A4 / rubriek

MANDATAGE

VOUS ÊTES TÉMOIN D'UN ACTE (chagrin d'aller) (component suspect)

Périmètres

Alerte

Informez

Autres

Informez

Rapportez

Consignes élémentaires

CONSEILS

Alerte / Informez

Informez

Rapportez

En plus, il importe de...

In ontwikkeling:
 ✓ Geflochten = Formaat
 identiteitskaart
 ✓ Speciaal waterschade -
 overstromingen
 ✓ 1ste van een reeks

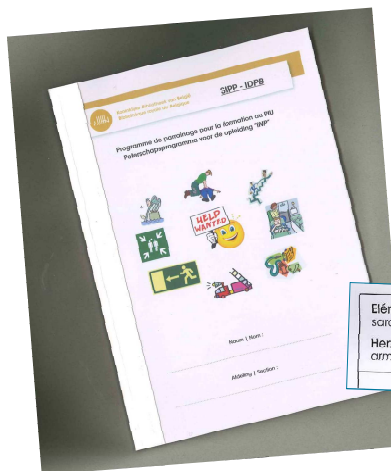

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

In de praktijk in KBR

Bijkomende tools: Ondersteuning van opleiding

- ✓ Peters/Meters = personeelsleden
- ✓ Gewenste frequentie van de sessies = om de 6 weken
- ✓ ☺☺ waar het goed werkt → goede feedback en belangrijke hulp om aandacht te vestigen op onregelmatigheden
- ✓ ☺ Voor sommigen, aansluiting en ondersteuning door HL moeten worden versterkt

Éléments révisés (ex : chemins d'évacuation parcourus, présence de matériel : brancards - kils inondation - autres, tel aspect de la procédure "x" ...)

Herziene elementen (bv. afgelegde evacuatiepaden, aanwezigheid van materieel: brancards - overstromingskils - andere, een bepaald aspect van de procedure "x" ...)

Datum / Date : 2018

Namen deel / Ont participe :

1. 5.

2. 6.

3. 7.

4. 8.

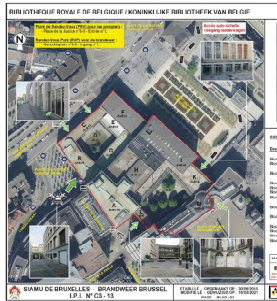
Éléments révisés (ex : chemins d'évacuation parcourus, présence de matériel : brancards - kils inondation - autres, tel aspect de la procédure "x" ...)

Herziene elementen (bv. afgelegde evacuatiepaden, aanwezigheid van materieel: brancards - overstromingskils - andere, een bepaald aspect van de procedure "x" ...)

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

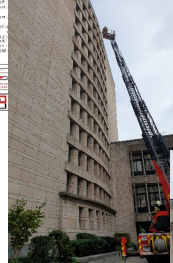
In de praktijk in KBR

Bijkomende tools:
Het PIP (interventieplan brandweer)

Wordt momenteel
bijgewerkt

Verbonden acties:
✓ Laddertest oktober 2020
✓ Wekerende topografische bezoeken
→ wordt momenteel uitgewerkt

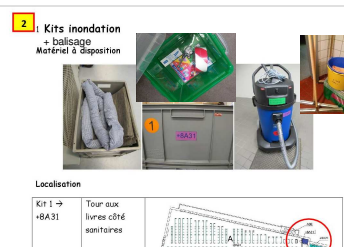

Voordeel verschillende bezoeken:
✓ Beter begrip van risico's en behoeften
✓ Steun bij de verbetering van de infrastructuur (voornamelijk compartimentering, blusmiddelen)

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

In de praktijk in KBR

Vereiste: basis materieel / ruimten
(overstroming, infestatie ...)

Enerzijds interventiematerieel

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

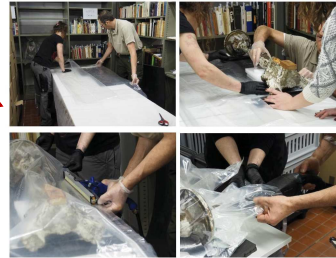
In de praktijk in KBR

Vereiste: basis materieel / ruimten
(overstroming, infestatie ...)

Anderzijds: boxen

Die toelaten
verschillende
behandelingen te
organiseren in
functie van de
behoeften

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

In de praktijk in KBR

Vereiste: expertise / restauratieruimten

Een referentie voor allen

<https://www.kbr.be/nl/restauratieatelier>

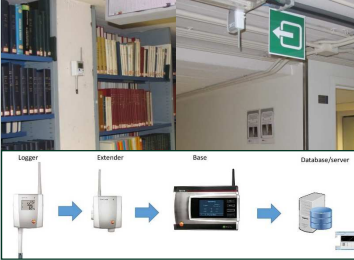

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

In de praktijk in KBR

Vereiste: materieel dragers voor preventie (infestatie, diefstal, waterschade ...)

Gecentraliseerd meetsysteem voor monitoring RV en T

Voor de 17 verdiepingen van de boekentoren:

- ✓ 70 draadloze sensoren/loggers (radiogolven) → flexibiliteit wat betreft locaties
- ✓ 48 extenders (omzetten in ethernetsignaal)
- ✓ 3 basissen
- ✓ Bedoeling om uit te breiden met sensoren voor de aanwezigheid van water op de vloer

Materieel voor analyse van verdachte sporen

Boven op indringingsdetectie

- ✓ Cameranetwerk
- ✓ Toegangsbeheer
- ✓ Wegen van documenten

Klimaatkamer:

- ✓ beheersing van de kosten van ijking, nodig om de leefbaarheid van het systeem te garanderen
- ✓ dient voor onze andere sensoren T/RV (gerichte projecten)

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

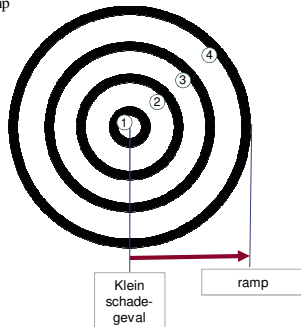
Een project dat net op tijd komt

op initiatief van staatssecretaris Thomas Dermine

Noodplannen van de FWI → samenwerking: Visie KBR

Kans om te consolideren en uit te breiden

- ✓ onze capaciteit om incidenten te voorkomen
- ✓ onze actieradius om het hoofd te kunnen bieden aan situaties die gaan van een klein schadegeval tot een ramp

- 1 ✓ 100% KBR + max. 1 ziekenwagen
- 2 ✓ KBR + hulpdienst en/of gespecialiseerd team
- 3 ✓ KBR + hulpdienst +
- 4 ✓

Potentiële actoren:

- ✓ FWI
- ✓ Belpo
- ✓ Hulpdiensten
- ✓ Andere instellingen en groepen (Bozar, Blauwe Schild, BICfB - werkgroep plan ter bescherming van de collecties, FARO ...)
- ✓ Gewesten en gemeenten
- ✓ Regie der Gebouwen

Mogelijke winst:

- ✓ De holistische aard van elk van de plannen (FWI) garanderen / versterken met respect voor de individuele specificiteit
- ✓ De beschikbaarheid van interventiematerieel uitbreiden en optimaliseren → gemeenschappelijk maken op meerdere niveaus (gecentraliseerd voor allen, eigen aan een pool ...)
- ✓ De beschikbaarheid garanderen van ruimten voor transit/opslag voor de collecties → akkoorden tussen instellingen, gemeentelijke akkoorden ...
- ✓ Een netwerk creëren van tussenkomende spelers afkomstig van de FWI maar ook van elders (groep BICfB, Blauwe Schild...) → goede praktijken garanderen om ongelukkige behandelingen, verliezen ... te vermijden.
- ✓ Onze samenwerking met de brandweer versterken → garanties bieden voor een luik "collecties" in de PIP, stelselmatige praktijken ontwikkelen zoals regelmatige plaatsbezoeken (→ hulp bij vaststellen van prioriteiten inzake de verbeterpunten voor de infrastructuur, over te leggen aan de Regie der Gebouwen)
- ✓ De verbetering van onze infrastructuur voortzetten

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

Enkele tools/ referenties

SWG CERL

Audittool voor bestrijding van diefstal en vandalisme, op basis van een vragenlijst met ca. 100 vragen die 6 essentiële domeinen beslaan

<https://www.cerl.org/collaboration/security/qat>

ICOMOS Wallonie-Bruxelles

La gestion du risque en Belgique. Patricio, Teresa (ed.). Brussel: ICOMOS Wallonie-Bruxelles asbl, 2020. (Thema & Collecta, 7/2020). 151 p., illus. [Fre]

ISBN: 978-2-9600205-8-8

THEMA & COLLECTA behandelt vragen die centraal staan in de bezorgdheid van ICOMOS en stelt aan de lezers beschouwingen, ervaringen, getuigenissen en voorbeelden voor die bijdragen tot de verrijking van de dynamieken voor behoud van monumenten en landschappen.

Scriptie - Romane Cotanson- Diploma van bibliotheekconservator – Universiteit van Lyon

Anticiper les situations d'urgence pour mieux sauvegarder : la protection des biens et des personnes en bibliothèque

Samenvatting: "De bescherming van goederen en personen is vandaag een belangrijke uitdaging voor bibliotheken. Het komt er dus op aan inzicht te verwerven in het wetgevend kader dat dit domein regelt om te analyseren in welke mate de huidige moeilijkheden inzake de veiligheid van goederen en personen kunnen worden aangepakt om de efficiëntie te verbeteren van de systemen voor preventie van en anticiperen op risico's die zich in bibliotheken kunnen voordoen."

Deze scriptie is hier te vinden: https://cataloguebib.enssib.fr/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=98856&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20cotanson

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps

Bedankt voor uw aandacht

Fijne dag

KBR Koester de tijd
Protégeons le temps